

Den store arv

Nedenstående artikel har været bragt i
Askov/Malt Jagtforenings Jagtmagasin 2009
www.askovmalt-jagt.dk

Af Viggo Melvang

Lad mig sige det med det samme. Jeg er blevet presset af bladets redaktør Finn Ø. Kan sammenlignes med Don Ø. "Jeg vil have en historie om den riffel fra Otterup, som har været på jagt med tre generationer"! Det er som at være på indkøbstur med et barn. Plagen bliver ved og ved. Jeg har mange gange forklaret redaktøren, at den riffel jeg har i dag, bare er en riffel, som jeg arvede efter min far, Arne Melvang, Som arvede den efter sin far – min farfar Frederik Melvang. Frederik Melvang havde fået den af sine børn til sin 60 års fødselsdag. Frederik Melvang var dengang selv ovre på fabrikken i Otterup og fik riflen tilpasset så den passede til ham.

Men OK Finn Ø. Du er jo trods alt et herligt menneske at være sammen med. Og du gør en fantastisk indsats for at bladet bliver fyldt med troværdige og blodige historier. Så jeg har forsøgt at samle så meget historie om riflen som jeg kan. Men da riflen og historien er længere end mine 50 år kan den ikke være helt fuldkommen.

Det er en gammel kanon. Jfr. våbentilladelsen er det en jagtriffel med nr. 2327, fabrikat SCHULTZ og LARSEN, Model M 54J, Kaliber 7 x 61 S&H*.

Det kan være svært at beskrive en riffel og om hvordan den ser ud. Så derfor et par billeder.

Men kan den så også skyde og ramme? For at finde frem til det, har jeg haft et kig i min fars jagtjournal. Det er bare spændende læsning. Riflen bliver nævnt første gang den 21. okt. 1962.

Citat fra jagtjournalen: "Bordrup Plantage. Jeg skød en hind med fars kikkertriffel. Afstanden var 180 meter. Det var den første jagt efter fars død - og savnet var stort". Frem til 1965 blev der nedlagt yderligere 3 kron dyr, og det slutter med kronen på værket - en ulige tolvender - som opnår 170,2 points, den 2. oktober.

Tiden fra 1965 til 1984 kan jeg ikke finde noget om.

Arne Melvang med sin flotte hjort som han nedlægger med riflen fra Otterup den 2. oktober 1965. Det er en ulige 12-ender, som opnår 170,2 points.

I 1984 får jeg bæretilladelse til riflen og skyder en buk i Ratzeborg Plantage. Træningen med riflen var ikke uden problemer. Min far sagde, at jeg kun måtte lade med en patron. For så var han sikker på, at jeg ville bruge den fornuftigt. Meget klogt sagt. Det kan man godt lære af.

Samme år kommer der andre besværligheder. Jeg vil foretage indkøb af kugler og finder meget hurtigt ud af at riflen er unik, og på vej til at være antik. Ved henvendelse til forskellige våbenhandlere får jeg at vide at kaliber 7 x 61 udgår og vil ikke blive lavet mere. Sort syn! Jeg ville jo gerne fortsætte den historie. Sjælland og omliggende øer bliver nu nærmest støvsuget og ved en ihærdig indsats får jeg samlet ca. 80 stk. og må punge ud med 8 kr. pr stk. i datidens kr. Så er der nogen der i dag klager over finanskrisen - så skulle de bare have været sammen med mig den gang!

I år 2000 blev jeg så alene med riflen. Min far dør ganske uventet, og jeg arver riflen. Det var med en underlig fornemmelse, men også med en stor respekt, at riflen blev taget ned af krogen, hvor den havde hængt rigtig mange år. Der var ikke meget ammunition tilbage fra hans tid.

Riffelprøven blev bestået i 2001. Her blev jeg igen konfronteret med fortiden. Riflen var ikke forsynet med nutidens stjerneikkert. Jeg kunne ikke se hvor jeg ramte, og måtte have min makker til at fortælle hvor kuglen sad.

Men med viden og træning kunne jeg dog sætte 5 skud på 100 meter inden for 5 cm. Jeg vidste, hvor jeg skulle skyde, men kunne bare ikke se hvor jeg ramte!

I 2006 fik jeg mulighed at deltage i jagt på vildsvin i Tyskland. Det var en jagt der kostede forenden af en jetjager. Og konen var dog også ganske utilfreds (sagt på jysk!). Jeg fik ikke skudt noget. Men heldigvis havde en af mine venner skudt et vildsvin, som var kommet med hjem, og efter en hyggeaften, hvor der blev serveret vildsvin, så var blanco checken der. "Tag du bare af sted igen, du søde - men kom ikke hjem uden et vildsvin".

I 2007 blev der igen trænnet, og jeg fik af farbror Erik mulighed for at deltage i jagt på kronvildt i et område ved Vorbasse. "Men det er en forudsætning, at der er monteret en anden kikkert på den riffel, ellers kan du godt blive væk", sagde Erik.

Så var det at jeg tænkte, at endelig var konen blevet tilfreds med min billige hobby. Men skulle jeg ikke for snart 20 år siden have skrottet den gamle kanon, og købt en ny med det hele. Det havde nok været lidt billigere...

Erik fik sin vilje. Han var næsten med til at bestemme hvilken kikkert der skulle på. Det blev et rigtig godt valg. Swarovski 2,5 – 10x56. TAK Erik. Jeg elsker, når nogen er med til at forvalte min økonomi. Den efterfølgende samtale med konen bliver ikke bragt her! Jeg fik dog skudt et rådyr på denne jagt. Lige i hjertet! Erik fik det at se. Han så det, men kiggede så til side og snakkede videre med Finn Ø.

14 dage senere havde jeg en dejlig tur til Tyskland. Jeg skød seks rådyr, men ingen vildsvin. Men som en forholdsvis snu jæger - næsten som en lystfisker - købte jeg et svin. Glæden var stor i det lille hjem. Blanco checken til 2008 var i hus.

Men som alle ved. Glæden varer som regel kun kort tid. Kuglebeholdningen er nu meget tæt på nulpunktet. Eftersøgning efter kugler starter igen. Jeg finder ud af at det ville have været ti gange lettere at købe et nyt våben.

2008 tegner godt. Med lidt bøvvl er det lykkedes mig at få fremstillet kugler nok til et par år. Og jeg får en sen sommeraften i et område ved Schwerin i Tyskland endelig nedlagt mit første vildsvin! En Überläufer keiler skudt på 125 meter.

Så nu er det bare dejligt at gå på jagt med riflen. Men jeg tænker tit på dem, der har haft den gamle Otterup i hånden før mig!

Ja, Kære Finn Ø – Så fik du din historie...

Tak til min kære kone for stor forståelse for min billige hobby!

* Schultz & Larsens første serieproducerede jagtriffel, Model M54J, blev lanceret i begyndelsen af 1954. Det var en usædvanlig slank og elegant riffel som var forud for sin tid. Via deres samarbejde med Norma fik fabrikken i Otterup kontakt med to amerikanske riffelentusiaster, Phil Sharpe og Richard F. Hart. Disses ihærdige arbejde resulterede i patronkonstruktionen 7x61 Sharpe & Hart, som var stærkt medvirkende til, at Schultz & Larsen-riflerne blev berømte verden over. (7x61 S&H minder meget om den senere så kendte 7 mm Remington Magnum, som lidt efter lidt desværre overtog rollen som fladtskyder i 7 mm klassen).

7x61 S&H omtales både herhjemme, i Skandinavien samt i USA som den nye vidunderpatron. Dette gav naturligvis riflerne fra Schultz og Larsen ekstra omtale. Mange af landets førende jægere og jagtskribenter købte som følge af den megen positive omtale derfor en af de berømte rifler fra Otterup, og trods de relativt høje priser var der efterfølgende flere og flere af landets riffeljægere der købte dansk fra slutningen af halvtresserne og begyndelsen af tresserne, men den ovenfor omtalte jagtriffel i model M54J er altså fra den første serie som fabrikken lavede i 7x61 S&H. Red.

Frederik Melvang med en flot hjort han nedlagde med sin Otterup-riffel den 28. september 1957 i Bordrup Plantage

Erik Melvang beretter om jagten den 28. september 1957 i Bordrup Plantage :
En far og hans jagttossede drenge skulle på hjortejagt i Bordrup Plantage. Bilen var pakket med indskudte våben. Fars 7x61 var selvfølgelig med. (Stoffer havde jo skrevet så meget om denne super-riffel, så nu skal den smælde i skoven!) Vi havde fået tildelt et bestemt stykke af skoven at gå i. Jeg var så heldig at trække det lod, hvor jeg kunne høre en hjort brøle. Min sti var fin. Græs og mos så man kunne gå stille. Der var høje træer på min højre hånd, med syn op til 100 meter. Jeg ser noget bevæge sig. Uh, det er jo en hjort, en seksender. Det bliver en god skudchance. Den tegner godt for kuglen, men løber fra stedet.

”Har du skudt til et krondyr, skal der gå en halv time før du søger”, lød de strenge ord fra farmand. Kort tid efter mit skud brøler en anden hjort, ikke langt fra mig. Den må jeg op og kigge på. Jeg lister mig ind på den. Ov da, sikke en hjort, den må min far skyde.

Da vi havde aftalt hvor vi gik i skoven, var det bare om at liste tilbage, så den brølende hjort ikke så mig. Der var langt ned til min far, men det betød jo ikke noget i den alder! Det gik i skarpt trav hele vejen. Min far kunne ikke forstå hvorfor jeg kom løbende, og spørger hvad der er galt?

Der står en stor hjort og brøler oppe på kongeposten. Skynd dig og kom.
Ja, men der faldt et skud? Ja, men det var mig der skød en hjort!

Vi fik sat kursen efter kongeposten. Det foregik i den modsatte side af brandlinjen. Vinden var god, så vi kom ind på 100 meter.(Nu har vi så mange gange fået at vide, at ..DU SKAL HAVE SIGTE FØR DU TRYKKER AF!) Min far stod meget længe, inden det sagde bang. Så skyd da, sagde jeg. Bang, lød det, og hjorten lagde sig ned i sin elskovsrus!

*Viggo Melvang med sin spændende og historiske Otterup 7x61 S&H, som nu går en ny æra i møde i 3. generation af Melvang familien!
(Nu glæder vi os jo så til at se Viggo nedlægge en tilsvarende stor hjort, ligesom sin far og farfar, med "den store arv"... Red.)*